

HØRINGSUTTALELSE FRA UNGE VENSTRE

Unge Venstre er svært fornøyd med at Ungdommens Maktutredning er kommet på plass og med noen av de viktigste grepene i utredningen. Imidlertid mener vi utvalget til tider er mer opptatt av å la staten styre ungt engasjement enn å øke det selvstendige unge engasjementet.

Skolens demokratioppdrag

Skolen er en arena for demokratiopplæring, demokratiforståelse og demokrati i praksis. Derfor støtter Unge Venstre Torgersen-utvalgets forslag om obligatorisk skolevalg i videregående skole, tilrettelegging for dette i ungdomsskolen og å øke fraværskvoten for politisk og kulturell aktivitet for ungdom i videregående skole. Unge Venstre mener det hadde vært nødvendig med en presisering om at organisasjoner kan drive informasjonsvirksomhet på skoler i skoletiden for å oppmuntre til økt engasjement.

Unge Venstre mener det er et viktig prinsipp at det er ungdomspartiene selv som bestemmer om det skal være skoledebatter, valgtorg eller eventuelt andre ordninger for valgkamp i forkant av skolevalget.

Unge Venstre er mot innføring av et nytt demokratifag i grunnskolen. Demokrati er ikke en ferdighet eller et fagområde som kan utøves gjennom et fag, men må integreres i hele skoleløpet. Å avgrense demokratiopplæring til et fag kan begrense demokratiperspektivet i fag som RLE, samfunnsfag og norsk. Det ville i så fall vært skadelig for demokratiet. Det vil likevel være nødvendig å styrke lærernes kompetanse i demokrati, demokratiforståelse og demokratiopplæring, for å synliggjøre disse perspektivene mer i skolen enn i dag.

Organisasjonene

Det er viktig å tilrettelegge for at flest mulig skal kunne delta i organisert ungdomsarbeid. Derfor bør byråkratiet og formelle krav til barne- og ungdomsorganisasjonene reduseres slik at ungdom kan drive organisert ungdomsarbeid uten høye kostnader og høy administrativ kompetanse. Det bør være et poeng i seg selv at ungdomsorganisasjoner skal være så lite avhengig av voksenstøtte som mulig. Gjennom dette vil organisasjonene kunne redusere egne administrative kostnader og bedre legge til rette for større deltakelse av flere grupper i organisasjonene. Unge Venstre er redd for at et statlig tilskudd for oppfølging av grupper med lav deltakelse i organisasjonene vil bli en sovepute for staten og organisasjonene, ikke et reelt virkemiddel som fører til varig deltakelse.

Ungdomsråd

Unge Venstre ønsker organ for ungdomsmedvirkning i alle kommuner. Likevel anerkjenner vi at kommuner og ungdommer er ulike, og at ungdomsrådene derfor bør kunne organiseres svært ulikt fra kommune til kommune. Torgersen-utvalgets forslag om at kommuner som følger nasjonale retningslinjer for ungdomsråd skal få statlig økonomisk tilskudd er med på å ensrette ungdomsaktiviteten, og vil føre til at kommunene arbeider mer for å følge retningslinjene enn til å stimulere til økt engasjement.

Stemmerettsalder

For Unge Venstre er ungdoms deltakelse i demokratiet viktig og nødvendig. Derfor er det skuffende at et flertall i utvalget ikke vil innføre stemmerett for 16- og 17-åringer, til tross for at årets forsøk med nedsatt stemmerettsalder viser økt valgdeltakelse, økt engasjement, flere unge kandidater, flere unge folkevalgte og større interesse for ungdomsspørsmål. En reell demokratiøkning for ungdom må innebære stemmerett og valgbarhet for 16- og 17-åringer.

Unge Venstre registrerer at utvalgets leder i offentligheten har uttalt at 16-åringene ikke bør få stemmerett fordi de selv ikke har kjempet for dette. Dette er et underlig argument. Ikke bare fordi demokratiske rettigheter for et mindretall ikke bør kunne blokkeres av et flertall, men også fordi lavere stemmerettsalder aldri har vært noe folkeflertallet har ivret for. I 1979 ble stemmerettsalderen senket til 18 år. I en meningsmåling i Aftenposten 23. september året før, der et solid flertall på 62 prosent oppga at de var mot stemmerett for 18-åringer. Og hele 53 prosent av 18- og 19-åringene var mot at de selv skulle få stemmerett. Vi antar at utvalgets leder anno 1978 tilhørte flertallet som ville nekte 18-åringer å stemme, dersom han har vært konsekvent i sitt prinsipielle syn.

Unge Venstre er glade for at stortingsflertallet historisk har valgt å inkludere stadig flere i demokratiet vårt - fordi det har en verdi seg selv. Det er på høy tid at også landets 16-åringer får bli med og si sin mening om samfunnet de bor i.

Personvern i nye medier

Personvernet er en viktig verdi å hegne om i dagens samfunn. Derfor er det viktig å videreføre slettmeg.no som gir borgere muligheten til å få hjelp til å slette profiler og brukerdata fra ulike nettsteder. Unge Venstre er enig i at muligheten for å regulere tredjepartsapplikasjoners innhenting og bruk av personopplysninger skal utredes.

Utvalgets presisjon av å innskjerpe foreldres rett til å publisere informasjon om egne barn og bekjentgjøring av lovverket for foreldre vil være et viktig grep for å styrke barn og unges deltakelse i demokratiet.

Unge under offentlig omsorg

Ingen barn velger sin egen oppvekst. Derfor må barn og unge i offentlig omsorg tas særskilt vare på for å sikre alle barn like muligheter i voksen alder. Derfor støtter Unge Venstre utvalgets forslag om å øke vektleggingen av barn og unges synspunkter i barnevernssaker, opprydding i regelverket for å ivareta barns beste når det gjelder plassering utenfor hjemmet og at barnevernet må få ansvar for alle enslige mindreårige asylsøkere.

Samtidig er Unge Venstre bekymret for at barn og unge under offentlig omsorg ikke bare mangler lovhjemler, men også god oppfølging. Derfor mener Unge Venstre at den fylkeskommunale grunnskolen for barn i institusjoner må gjennomgå for å sikre læring og mestring for disse barna. Det er også nødvendig å stanse den enorme veksten i byråkratiet i barnevernet og øke innsatsen direkte mot barna det gjelder.

For Unge Venstres landsstyre

Sveinung Rotevatn /s

Leder